

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI
Lepušićeva 6, 10000 Zagreb

Kolegij: METODE ISTRAŽIVANJA POLITIKE

Prof. dr. sc. Ivan Rimac
e-mail: ivan.rimac@email.t-com.hr

CILJ KOLEGIJA

Metode istraživanja politike obuhvaćaju epistemološke, logičke, proceduralne i statističke pristupe u proizvodnji i interpretaciji znanstvenih činjenica. U osnovi svih metodoloških postupaka stoji paradigmatički okvir kojim se definiraju polazišta na kojima se gradi model znanstvene spoznaje. Logički izvod dokaznog postupka predstavlja premisu na kojoj se konstituira proceduralna strategija prikupljanja znanstvenih podataka, dok strategije analize uglavnom ovise o stupnju metrizacije samog mjerenja.

Cilj ovog kolegija je produbiti osnovna znanja o metodologiji društvenih istraživanja s posebnim naglaskom na metode i paradigme koje se koriste u istraživanju političkih procesa. Pri tom je od posebnog interesa kvalitativna metodologija kao paradigmatički okvir unutar kojeg se uglavnom kreće komparativna metoda. Pored strategija interpretacije kvalitativnih podataka, posebna pažnja bit će posvećena novijim pristupima koji proizlaze kako iz analize profila kao dominantne statističke strategije holističke komparacije slučajeva, tako i mjernim modelima na kojima se zasniva statistička strategija analize promjena, vremenskih serija ili hijerarhijskih modela.

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Uloga teorije u znanstvenoj spoznaji političkih procesa
- Kriteriji dobre znanstvene teorije
- Pojmovna objašnjenja i znanstveni konstrukti, indikatori konstrukata i načini njihova mjerenja
- Znanstvene paradigme i znanstveni istraživački proces
- Kvalitativna metodologija i konceptualizacija znanstvenog objašnjenja
- Izvori spoznaja u kvalitativnoj metodologiji
- Pristupi u kvalitativnoj analizi – metode konstituiranja znanstvenog objašnjenja (konceptualizacija, kodiranje, analiza smisla)
- Analiza unutar slučaja – lokalna uzročnost i interpretativni kontekst
- Analiza između slučajeva – testiranje utvrđenih obrazaca, traganje za odstupajućim slučajevima, ekstremni slučajevi
- Kauzalnost i komparativno objašnjenje
- Strategije usporedbe slučajeva – analiza profila i drugi pristupi u analizi konfiguracije osobina
- Statističko modeliranje mjerenja kongruentnosti
- Strategije usporedbe varijabli – ekvivalentnost mjera, testovi promjene i vremenske serije

- Statistički modeli testiranja promjena, modeli vremenskih serija
- Fluktuacija i promjena – hijerarhijski modeli u statističkom zaključivanju

OBLICI NASTAVE

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Seminari podrazumijevaju aktivnu demonstraciju i raspravu o pojedinim strategijama koje se koriste kao metodološki pristup. Rad polaznika u seminarskoj nastavi vrednuje se i uzima u obzir pri konačnoj ocjeni. Seminare vodi predmetni nastavnik.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit se polaže usmeno na temelju propisane obvezatne literature. Ispiti se mogu polagati i u obliku pisanja originalnih znanstvenih radova koji primjenjuju metodologiju obuhvaćenu ovim kolegijem.

Oba oblika ispita vrednuju se jednakim brojem ECTS bodova.

NAČIN VREDNOVANJA ISPITA

Ispit položen iz kolegija “Metode istraživanja” kao obvezatnog kolegija vrednuje se sa 7 ECTS bodova.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Kvaliteta nastave provjerava se anonimnim anketnim ocjenjivanjem polaznika na kraju semestra. Kvalitetu i uspješnost nastavnog procesa neposredno nadziru Vijeće doktorskog studija “Komparativna politika”, te fakultetski Odbor za praćenje kvalitete nastave.

OBVEZATNA LITERATURA

- Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jasterbarsko: Naklada Slap, str. 3-90, 521-616.
- King, G., Keohane, R. O., Verba, S. (1994). *Designing Social Inquiry – Scientific Inference in Qualitative Research*. Princeton: Princeton Univ. Press.
- Regin, Ch. C. (1987). *The Comparative Method – Moving Beyond Qualitative And Quantitative Strategies*. Berkeley: Univ. Of California Press.
- Van Deth, J. W. (1998). „Equivalence in comparative political research“. U: Van Deth, J. W. (ur.) *Comparative Politics – The problem of equivalence*. London: Routledge, str. 1-19.
- Przeworski, A., Teune, H. (1970). *The Logic of Comparative Social Inquiry*. New York: Wiley.
- Holye, R. H. (1999). *Statistical Strategies for Small Sample Research*. London: Sage, str. 109-251.

Tabachnick, B. G., Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Allyn and Bacon, str. 1-55, 219-274, 391-455, 837-900.

PREPORUČENA LITERATURA

Macridis, R.C., Brown, B.E. (1968). *Comparative Politics – Notes and Readings*. Homewood-Illinois: The Dorsey Press.

van Deth, J. W. (ur.). *Comparative Politics – The problem of equivalence*. London: Routledge, 1998.

ŽIVOTOPIS

Ivan Rimac

OSOBNI PODACI

- Datum rođenja: 1. veljače 1959.
- Mjesto rođenja: Karlovac, Hrvatska
- e-mail: ivan.rimac@email.t-com.hr

NAOBRAZBA

- Doktorat 1999. Filozofski fakultet u Zagrebu
Doktor društvenih znanosti, znanstveno polje psihologija
Disertacija: Osnovne psihologijske odrednice formiranja političkih preferencija
- Magisterij 1992. Filozofski fakultet u Zagrebu
Magistar društveno-humanističkih znanosti iz područja psihologije
Magistarski rad: Razvojno ispitivanje udjela evaluacijskih faktora u intelektualnim sposobnostima
- Diploma 1984. Filozofski fakultet u Zagrebu
Profesor psihologije

STRUČNO USAVRŠAVANJE

- 1996. Comparative Analyses of Values and Political Trust. Data analyses of World Values Studies I and II na međunarodnoj ljetnoj školi za znanstveno usavršavanje iz društvenih znanosti "Oslo Summer School" (profesor Ola Listhaug University of Trondheim, profesor Oddbjorn Knutsen University of Oslo)
- 2005. Latent Class Analysis (pofesor Jacques Hagenaars University of Tilburg, pofesor Ruud Luijkx, University of Tilburg)

ZAPOSLENJA

2007. listopad-danas Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
izvanredni profesor - polje socijalne djelatnosti (izbor u zvanje 19/9/ 2007)
2007. ožujak- listopad Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
izvanredni profesor - polje politologija (izbor u zvanje 2/11/ 2006)
- 1992-2007. Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar' (Institut za primijenjena društvena istraživanja u Zagrebu)
viši znanstveni suradnik (2006.-danas)

- 1986.-1992. znanstveni suradnik (2000.-2005.)
znanstveni asistent (1993.-2000.)
istraživač suradnik (1992.-1993.)
Institut za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu
istraživač suradnik (1987.-1992.)
pripravnik (1986.)

NAGRADE

- 1980. Rektorova nagrada - Najboljem studentu na Filozofskom fakultetu
- 1984. "Bujasova zlatna značka" - Nagrada Hrvatskog psihološkog društva za najbolji diplomski rad

ČLANSTVA U STRUČNIM UDRUGAMA

- 2005- Hrvatska psihološka komora
- 1990- Hrvatsko sociološko društvo
- 1984- Hrvatsko psihološko društvo

ZNANSTVENA I STRUČNA DJELATNOST

Sudjelovanje u znanstveno istraživačkim projektima financiranim od Ministarstva znanosti

- 2006- "Hrvatske vrijednosti u komparativnom kontekstu" – znanstveni program u sklopu istraživačke djelatnosti Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske – voditelj programa
- 2001-2006. "Psihosocijalni aspekti političkog ponašanja" – znanstveni projekt u sklopu istraživačke djelatnosti Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske – voditelj projekta
- 1998- "Europska studija vrijednosti" – eurposki projekt (European values study) čije je provođenje u Hrvatskoj prijavljeno kao projekt Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu voditelj J. Baloban (Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske) – istraživač
- 1996-2001. "Istraživanje javnog mnijenja i javnih medija u Hrvatskoj" – tema u okviru znanstveno-istraživačkog programa "Socijalna struktura i socijalna integracija" Instituta društvenih znanosti 'Ivo Pilar' (Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske) – istraživač
- 1996–2001. "Vjera i moral u Hrvatskoj" – projekt Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu voditelj M. Valković (Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske) – istraživač
- 1992–1996. "Javno mnijenje o socijalnim i političkim zbivanjima u Hrvatskoj" – projekt Instituta za primijenjena društvena istraživanja u Zagrebu

voditelj V. Lamza-Posavec (Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske) – istraživač

- 1987–1992. “Mladi i društvene promjene” – projekt Instituta za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu voditelj F. Radin (SIZ VII - Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske) – istraživač
- 1986-1987. “Socijalni aspekti obrazovanja u Hrvatskoj” - projekt Instituta za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu voditelj G. Bosanac (SIZ VII) – istraživač

SUDJELOVANJE U OSTALIM ZNANSTVENIM I STRUČNIM ISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA

- 2005. ekspert World Bank na projektu “Living Standards And Regional Inequalities”
- 2003. “Stavovi neodlučnih birača o politici, političarima i izborima” za National Democratic Institute (NDI)
- 2002.-2003. ekspert World Bank na projektu “Increasing Central Statistics Institutes’ Capabilities of Monitoring Poverty” u sklopu Projekta reforme socijalne skrbi
- 2001. “Croatia Real property Registration and Cadastre Project – Social and Institutional Assesment” za Department for International Development of Great Britain i Ministarstvo pravosuđa RH
- 2001. “Kvantitativna evaulucija sveučilišnih ustanova u Hrvatskoj – analiza sekundarnih podataka” za Ministarstvo znanosti
- 2001. “Oprost i pomirenje u Hrvatskoj” za Hrvatski Caritas i Franjevački institut za kulturu mira Split
- 1999. “Croatia Economic Vulnerability and Welfare Study – Social Assessment of Poverty” za World Bank

NASTAVNA AKTIVNOST

- 2006-danas nositelj kolegija “Metodologija istraživanja u socijalnom radu” na Studij socijalnog rada na Studijskom centru socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- 2005-danas nositelj kolegija “Metodologija istraživanja u socijalnom radu” na Poslijediplomski studij iz teorije i metodologije socijalnog rada na Studijskom centru socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- 2007. nositelj kolegija “Metode istraživanja” na dodiplomskom studiju politologije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2003–2005. predsjednik komisije za provedbu razredbenih ispita za sve studijske smjerove Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu
- 2003. autor koncepcije zajedničkog razredbenog ispita za sve studijske smjerove Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

- 2001–2006. nositelj kolegija “Politička psihologija” – Hrvatski studiji - studij psihologije
- 1999–2006. nositelj kolegija “Multivarijatne metode” – Hrvatski studiji - studij psihologije
- 1999. – 2006. nositelj kolegija “Teorije mjerenja” – Hrvatski studiji - studij psihologije
- 1999. – 2004. nositelj kolegija “Statističke metode u psihologiji” – Hrvatski studiji - studij psihologije
- 1999. – 2004. nositelj kolegija “Statističke metode u psihologiji” – Hrvatski studiji - studij sociologije
- 1998. – 2002. predsjednik komisije za provedbu razredbenih ispita za studijski smjer psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu
- 1997. – 1999. sudjelovao u nastavi kolegija “Statističke metode u društvenim istraživanjima” – Hrvatski studiji - studij novinarstva
- 1996. – 1999. sudjelovao u nastavi kolegija “Statističke metode u društvenim istraživanjima” – Hrvatski studiji - studij socijologije

SUDJELOVANJE NA DOMAĆIM ZNANSTVENIM SKUPOVIMA

- 2002. XIII. Dani psihologije, Zadar
- 1988. VII. Dani psihologije, Zadar
- 1984. Dani Ramira Bujasa, Zagreb
- 1981. I. Dani psihologije, Zadar
- 1980. Dani Ramira Bujasa, Zagreb

ČLAN UREĐIVAČKOG ODBORA ZNANSTVENIH ČASOPISA

- 1992. – 1994. Društvena istraživanja

JAVNA DJELATNOST

- 2005. - Član Pregovaračkog tima RH za poglavlje 25 Znanost i istraživanja
- 2003. - Član Statističkog savjeta Republike Hrvatske
- 2003. - Član Predsjedništva Udruženja za istraživanje tržišta Hrvatske gospodarske komore
- 1992. – Komentari političkih procesa i izbornih istraživanja za HTV, Hrvatski radio, OTV, Nova TV, RTL, Radio 101

RADOVI U POSLJEDNJIH PET GODINA

Poglavlja u knjizi

- Rimac, Ivan, Milas, Goran (2005). «U traženju agensa demokratskog razvoja». U: Baloban, Josip (ur.). *U potrazi za identitetom - Komparativna studija vrednota: Hrvatska i Europa*. Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga
- Rimac, Ivan, Štulhofer, Aleksandar (2004). «Sociokulturne vrijednosti, gospodarska razvijenost i politička stabilnost kao čimbenici povjerenja u Europsku uniju». U: Ott, Katarina (ur.). *Pridruživanje Hrvatske Europskoj uniji : Izazovi institucionalne prilagodbe*. Zagreb: Institut za javne financije, Zaklade Friedrich Ebert
- Rimac, Ivan, Štulhofer, Aleksandar (2004). «Socio-cultural values, economic development and political stability as correlates of trust in the European Union». U: Ott, Katarina (ur.). *Croatian Accession to the European Union: Institutional Challenges*. Zagreb: Institute of Public Finance : Friedrich Ebert Stiftung

Znanstveni radovi u A1 časopisima

- Rimac, Ivan (2004). Strukturiranje političkih problema i modernizacija društva. *Društvena istraživanja*, 13 (2004) , 3; 405-422 (članak, znanstveni rad).
- Štulhofer, Aleksandar, Rimac, Ivan (2002). Oportunizam, institucije i moralni troškovi: sociokulturna dimenzija neslužbenoga gospodarstva u Hrvatskoj 1995-1999. *Financijska teorija i praksa*. 26 (2002) , 1; 213-228 (članak, znanstveni rad).

Znanstveni radovi u A2 časopisima

- Burušić, Josip, Milas, Goran, Rimac, Ivan (2003). Utvrđivanje povezanosti i temeljne strukture nekoliko aspekata socijalne evaluacije. *Psihologijske teme*. 12 (2003) , 12; 33-42 (članak, znanstveni rad).

Ostale vrste radova

- Kaliterna Lipovčan, Ljiljana, Rimac, Ivan, Milas, Goran, Raboteg-Šarić, Zora, Nestić, Danijel, Šućur, Zoran, Šakić, Vlado, Njavro, Đuro (2003). *Povećanje sposobnosti praćenja siromaštva*, (elaborat).
- Kaliterna Lipovčan, Ljiljana, Rimac, Ivan, Milas, Goran, Raboteg-Šarić, Zora, Nestić, Danijel, Šućur, Zoran, Šakić, Vlado, Njavro, Đuro (2003). *Strengthening Poverty Monitoring Capacity*, (elaborat).
- Štulhofer, Aleksandar, Rimac, Ivan (2002). *Opportunism, Institutions and Moral Costs: the Socio-Cultural Dimension of the Underground Economy in Croatia 1995-1999*. (ostalo).

RADOVI KOJI NASTAVNIKA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG KOLEGIJA "METODE ISTRAŽIVANJA POLITIKE"

Poglavlja u knjizi

- Rimac, Ivan, Milas, Goran (2005). «U traženju agensa demokratskog razvoja». U: Baloban, Josip (ur.). *U potrazi za identitetom - Komparativna studija vrednota: Hrvatska i Europa*. Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga
- Rimac, Ivan, Štulhofer, Aleksandar (2004). «Sociokulturne vrijednosti, gospodarska razvijenost i politička stabilnost kao čimbenici povjerenja u Europsku uniju». U: Ott, Katarina (ur.). *Pridruživanje Hrvatske Europskoj uniji : Izazovi institucionalne prilagodbe*. Zagreb: Institut za javne financije, Zaklade Friedrich Ebert
- Rimac, Ivan, Štulhofer, Aleksanda (2004). «Socio-cultural values, economic development and political stability as correlates of trust in the European Union». U: Ott, Katarina (ur.). *Croatian Accession to the European Union: Institutional Challenges*. Zagreb: Institute of Public Finance : Friedrich Ebert Stiftung
- Rimac, Ivan (1999). «Politička kultura građana». U: Baloban, Stjepan (ur.). *Kršćanstvo, Crkva i politika*. Zagreb: Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve : Glas Koncila

Znanstveni radovi u A1 časopisima

- Rimac, Ivan (2004). Strukturiranje političkih problema i modernizacija društva. *Društvena istraživanja*. 13 (2004) , 3; 405-422 (članak, znanstveni rad).
- Lamza Posavec, Vesna, Rimac, Ivan (2000). Primjena tehnike telefonskog anketiranja u istraživanju namjera glasovanja na hrvatskim predsjedničkim izborima 2000. godine. *Društvena istraživanja*. 9 (2000), 4-5; 601-629 (članak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan (2000). Neke determinante povjerenja u institucije političkog sustava u Hrvatskoj. *Bogoslovska smotra = Ephemerides Theologicae*. 70 (2000), 2; 471-484 (članak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan (1998). Strukturiranost ideoloških opredjeljenja građana. *Bogoslovska smotra = Ephemerides theologicae Zagradienses*. 68 (1998), 4; 655-662 (članak, znanstveni rad).
- Lamza Posavec, Vesna, Rimac, Ivan (1997). Dio koji nedostaje: problem neizjašnjavanja u istraživanjima namjera glasovanja. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*. 6 (1997) , 6; 729-745 (članak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan (1997). O nekim aspektima valjanosti postmaterijalističkog koncepta društvenih vrijednosti. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*. 6 (1997) , 6; 677-694 (članak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan, Milas, Goran (1994). Model hrvatskog političkog prostora, dimenzioniran stavovima glasača. *Revija za sociologiju*. 25 (1994), 1-2; 11-22 (članak, znanstveni rad).

Znanstveni radovi u A2 časopisima

- Petković, Stanko, Rimac, Ivan, Magdalenčić, Ivan, Kregar, Josip, Radin, Furio (1990). Konzervativnost i ideologije u Hrvatskoj krajem 80-tih godina. *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*. 40 (1990) , 4; 577-618 (članak, znanstveni rad).
- Radin, Furio, Kregar, Josip, Magdalenčić, Ivan, Petković, Stanko, Rimac, Ivan (1990). Neke mjerne karakteristike ljestvice autoritarnosti. *Primijenjena psihologija*. 11 (1990), 2; 99-106 (članak, stručni rad).

Pozvana predavanja na skupovima, sažeci u zbornicima skupova i neobjavljeni radovi

- Rimac, Ivan. Forced modernization, can EU accession facilitate modernization of transition societies? // European Values Study, Warsaw, 2004. (pozvano predavanje, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan. Političke elite u tranzicijskim zemljama // Etika i politika – Odgovornost za javno djelovanje / Centar za promicanje socialnog nauka Crkve, Hanns-Seidel-Stiftung, Goethe Institut Inter Nationes, Zagreb, 2003. (pozvano predavanje, nerazvrstan rad).
- Štulhofer, Aleksandar; Rimac, Ivan. Povjerenje u EU: Tko, koliko i zašto? Sociokulturne vrijednosti, gospodarska razvijenost i politička stabilnost kao prediktori povjerenja u EU // Sociološki susreti, Zagreb, 2004 . (sažetak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan; Milas, Goran. Novi pristupi u metodologiji komparativnih istraživanja // XIII. dani psihologije u Zadru: sažeci radova / Sorić, Izabela (ur.). Zadar : Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zadru, 2002. 69-69 (sažetak, znanstveni rad).
- Rimac, Ivan. Politička kultura glasača nakon deset godina višestranačja // Hrvatski politološki razgovori 2000. Zagreb, 2000. (sažetak, znanstveni rad).

POSLJEDNJI IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE (polje politologija): 2006. godine.